

handleiding 18.1 DE KERKDIENTST

leerdoel

wat je gaat behandelen

bijbelstudie **Heb. 10:19-25** en **Num. 6:22-27**.

lesstof

De kerkdienst, een hoogtepunt

In de dagen van Enos kwamen de mensen voor het eerst georganiseerd samen om de naam van God aan te roepen, Gen. 4:26. Vanaf die tijd lees je in de bijbel geregeld over samenkomsten. De aartsvaders bouwden op diverse plaatsen altaren voor de Here, en op de Sinaï geeft de Here zelf aanwijzingen voor de bouw van de tabernakel. Later is in plaats daarvan de tempel gebouwd. Er is in het OT sprake van feestelijke samenkomsten, van offers en van voorlezingen van de wet. In het NT komen de Israëlieten samen in synagoge en tempel. Na de kruisdood van de Here Jezus is er de samenkomst van de gemeente met verkondiging en viering van de sacramenten. Tegenwoordig zijn de kerkdiensten de plaats waar je met elkaar God mag ontmoeten en waar je ook elkaar als broeders en zusters voor Gods aangezicht ontmoet.

Het doel van de kerkdienst

De kerkdienst is een ontmoeting tussen God en zijn volk. Je mag luisteren naar God, spreken tot Hem en zingen voor de Here, de plaats waar Hij zijn zegen laat uitspreken. Samen zingen en belijden werkt ook samenbindend en versterkend voor de gelovigen. Het gaat in de kerkdienst om de eer van God en de opbouw van de gemeente. In de kerkdienst deelt God door de verkondiging van zijn Woord a.h.w. het heil uit.

Hoe zit je er?

In de kerkdienst ben je zelf actief betrokken. Daarom moet je ook kijken naar je eigen opstelling. Probeer actief mee te doen met alle onderdelen van de liturgie. Zorg dat je ontvankelijk bent en ook horen wilt wat de Here zegt. Meet niet alles alleen maar af naar jezelf (als ik er maar wat aan heb, wat het mij doet). Wees ook trouw in het bezoeken van de kerkdiensten. Bemoedig elkaar in geloof en volharding, juist nu de dag van de Here nadert, Hebr. 10 : 25.

De liturgie

De liturgie is de ordening van de eredienst, een schema waarin de verschillende onderdelen in volgorde staan. Vaak is er een afwisseling in het spreken van en namens God (schriftlezing, preek) en het spreken van de gemeente (bidden, zingen). Ook kan de inhoud van de onderdelen de volgorde bepalen (bijv: voorlezing van de wet, schuldbelijdenis in het gebed, verkondiging van genade en loflied). Er zijn verschillende liturgieën, die een eigen accent leggen. Een aantal staan achterin het kerkboek. In de gemeente kan bezinning zijn over de liturgie, niet omdat alles zo nodig anders moet. Wel om ook in deze tijd de eredienst van de Here zo goed mogelijk te ordenen tot zijn eer en tot opbouw van ons geloof.

wat je wilt bereiken

- weten dat de kerk de plaats is voor ontmoeting met God en voor zijn aangezicht met elkaar
- kunnen vertellen hoe Gods volk door de tijd heen samenkam voor God
- het doel van de eredienst kennen en kunnen vertellen hoe je dat ziet in de verschillende onderdelen van de liturgie
- met de bijbelstudie kunnen vertellen over het gemeentelven en de priesterzegen
- vertellen hoe je zelf in de eredienst aanwezig bent en hoe je dat eventueel kunt verbeteren
- kennen HC zd 25 v/a 65

handvat voor de mentor:

zingen: Ps. 92; Ps 122; Ps. 133.

bijbel: Gen. 4 : 26; Ex. 25: 8,9; Lev. 23; Deut. 12 : 5-7; Ps. 92; Hand. 2:41-47; 1 Kor. 11 : 17, 18, 33; 1 Kor. 14 : 26; Hebr. 10 : 25

literatuur: het kerkboek bevat achterin aanwijzingen voor liturgieën. J.R. Visser, Fijn, naar de kerk, praktischschets liturgie (vuurbaak 1995).

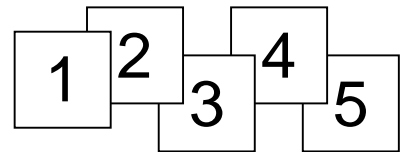
lesindeling

bijbelstudie Heb. 10:19-25 en Num. 6:22-27.

- Hebr. 10, vss. 19-21a: Kunnen wij bij God komen? Waarom wel/niet?
- Waarom wordt Jezus hier hogepriester genoemd? Zie je van die priesterdienst verder nog iets terug in deze verzen?
- Vss.21b-23: Welke dingen worden er gevraagd van de gelovige?
- Vss. 24-25: Welke aansporing krijgen de gelovigen samen?
- Waarom is het nodig dit te doen? Kun je dat verbinden met de verzen 19-21a?
- Num. 6:22-27. Welke opdracht krijgt *de priester* hier? Welke belofte verbindt God daaraan?
- Er is een lijn: zegen van Aäron (Numeri), het werk van Jezus (Hebreeën) en de zegen aan het einde van de kerkdienst nu. Wat kun je daarover zeggen?

opdrachten

*Bespreek de **opzet** van blok 18 met de info van de volgende pagina's. Neem de tijd om vragen over de onderwerpen te bedenken. Maak daar actiepunten van en verdeel die. Je hebt dan tegelijk al voor een deel een lijst met doelen die je halen wilt. Vul dat aan met onderdelen uit 'wat je wilt bereiken'.

Het is gemakkelijk als je daar een schema van maakt op een groot vel papier. Je kunt het elke keer weer ophangen en kijken of de lesstof goed aan bod komt en je je doelstellingen haalt.

NB: Als je met je groep veel eigen werk afspreekt, kom je nooit aan alle opdrachten toe, maak een goede keuze, die aanvullend is op de groepsafspraken.

*In de opdracht '**eredienst door de eeuwen heen**' bekijk je de verschillende vormen van samenkomst in de geschiedenis. Maak een lange tijdbalk op een strook papier en schrijf info daarbij. Je kunt:

- of: de kaartjes met bijbelteksten uitdelen, laten opzoeken en vertellen wat daar staat over samenkomsten en dat invullen in de tijdbalk (zie voor de teksten volgende pagina)
- of: de informatie uit de teksten geven en die invullen (zie volgende pagina).

In beide gevallen bespreek je dat de vorm van de dienst aan God wisselt, dat dat ook te maken heeft met het werk van Jezus, dat Hij altijd de lof krijgt, dat die lof groeit in de loop van de geschiedenis omdat zijn plan steeds verder komt, dat wij in die lijn ook een plek hebben, hoe wij dat nu vormgeven en wat verleden en toekomst van de eredienst te maken hebben met onze kerkdiensten.

*Bespreek de vraag: Wat is het **doel** van de eredienst? Gebruik daarbij ook HC zd 25, v/a 65.

Leg de info uit over het doel van de kerkdienst op de vorige pagina.

Zoek daarna de orden van dienst op in je kerkboek, pag. 507-511. Kun je iets van de doelen van een kerkdienst terug zien in de liturgie?

Tip: Maak zelf eens een **liturgie** bij een preek over een bepaalde tekst/catechismuszondag.

*Gebruik de **cartoons** om verder door te spreken over de kerkdienst. Welke plaatjes zou je er zelf nog extra bij willen doen?

*In de kerk zit je niet om te consumeren. Als het goed is, ben je zelf actief betrokken bij wat er gebeurt, maar hoe doe je dat? Bedenk samen **tips** voor een goede luisterhouding en voor actief meedoen in de kerkdienst. Vraag één van de jongeren de tips uit te typen en rond te delen. Gebruik ze de volgende zondag en bespreek hoe dat bevalt. (*let op: volgende keer komt de preek extra aan bod!*)

NB: Binnen dit blok kun je heel goed elke keer even terug komen op de diensten van de voorgaande zondag. Wanneer jongeren weten dat er over nagepraat gaat worden, stimuleert dat de betrokkenheid ook!

thuis verder werken en/of toetsen

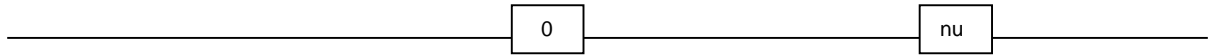
leren HC zd 25, v/a 65, lezen les 18.2

opdrachten voorbereiden volgens de groepsafspraken.

'Eredienst door de eeuwen heen'

Info voor de opdracht 'eredienst door de eeuwen heen'. Voor uitleg, zie vorige pagina.

Tijdbalk:

uitvoering A:

Deel de onderstaande teksten uit. Ieder (of ieder tweetal) zoekt op wat daar staat over de dienst aan de Here en in welke tijd dit zo was. Schrijf het op de tijdbalk.

Gen. 4:26 - Ex. 25:8,9 - Lev. 23 – Deut. 12:4-7 – Luk. 4:16,17,20,21 – Hand. 2:4-47 – 1 Kor. 14:26 – Op. 21:22-24 – Op. 22:3-5.

uitvoering B:

Verdeel de kaartjes. Leg ze op de goede plek op de tijdbalk. (Evt. kun je de teksten die bij uitvoering A genoemd worden er bij gebruiken). Hoe zag de dienst aan God er uit door de tijd heen?

De Israëlieten moeten een heiligdom voor mij maken, zodat ik te midden van hen kan wonen.

Maar een tempel zag ik niet in de stad, want God, de Heer, de Almachtige, is haar tempel, met het lam.

De troon van God en van het lam zal daar in de stad staan. Zijn dienaren zullen hem vereren en hem met eigen ogen zien, en zijn naam staat op hun voorhoofd.

In de dagen van Enos ging men de naam van de Here aanroepen.

Men kwam trouw in de tempel, brak het brood aan huis en loofde God eensgezind.

Vier de sabbat, het loofhuttenfeest, het oogstfeest, het Pascha enz.

In de synagoge nam men de boekrol en las daaruit en sprak daarover.

Wanneer u samenkomt draagt iedereen wel iets bij: een lied, een onderwijzing, een openbaring, een uiting in klanktaal of de uitleg daarvan.

Ga met offerdieren naar de plaats die ik U wijs.

Bespreking uitvoering A+B:

- Hoe ziet de dienst aan God er uit in de verschillende perioden?
- Wat heeft dat te maken met het werk van Jezus?
- Verandert de lof aan God in de loop van de (heils)geschiedenis?
- Welke plek hebben wij in de eredienst?
- Hoe geven wij de eredienst nu vorm?
- Past die vorm bij het verleden?
- En bij de toekomst? Leg uit.

Cartoons

Wat zeggen deze plaatjes je over de kerkdienst?
Welke plaatjes zou je zelf willen toevoegen?

